

Raadsvoorstel

Waalre, 31 januari 2017

Vergaderdatum	: 21 maart 2017
Voorstelnummer	: 2017-08
Zaaknummer	:
Portefeuillehouder	: Weth. P. van Liempd
Naam opsteller	: Albert Burggraaff/Pascal Beaujean
Naam voorstel	: Voorstel tot het inrichten en openstellen van de gemeentewerf als proef voor de inname van 'puin en tuin'.
Grondslag raadsbesluit	: Coalitieakkoord en motie 'Heropening milieustraat in Waalre'.

Voorgesteld besluit:

1. In te stemmen met het inrichten en openstellen van de voormalige gemeentewerf als proef voor de inname van 'puin en tuin' afkomstig van Waalrese huishoudens conform bijbehorend projectplan.
2. De geraamde extra structurele lasten te verhalen via de afvalstoffenheffing 2018 door de tarieven voor 2018 op te hogen met € 5,- voor eenpersoonshuishoudens en € 8,- voor meerpersoonshuishoudens.

Onderwerp

Proef inname van 'puin en tuin' op de gemeentewerf.

Voorstel

1. In te stemmen met het inrichten en openstellen van de voormalige gemeentewerf als proef voor de inname van 'puin en tuin' afkomstig van Waalrese huishoudens conform bijgaand projectplan.
2. De geraamde extra structurele lasten te verhalen via de afvalstoffenheffing 2018 door de tarieven voor 2018 op te hogen met € 5,- voor eenpersoonshuishoudens en € 8,- voor meerpersoonshuishoudens.

Inleiding

In het Coalitieakkoord 2014-2018 is opgenomen dat alternatieven voor de ver weg gelegen milieustraat in Veldhoven onderzocht zullen worden. Eind 2015 heeft de gemeenteraad middels een motie 'Heropening milieustraat in Waalre' het college verzocht om de haalbaarheid van een milieustraat op de gemeentewerf te onderzoeken met als voornaamste reden de huidige grote afstand. Met dit voorstel wordt uw raad geadviseerd om een aantal materiaalstromen afkomstig van Waalrese huishoudens op zaterdagen (vooralsnog een dagdeel) in te nemen en dit als pilot in de praktijk te beproeven. In bijlage 1 is de proef in een plan nader uitgewerkt. In bijlage 2 is de bijbehorende begroting opgenomen. In bijlage 3 is naar aanleiding van de oordeelvormende raadsvergadering van 29 november 2016 een aantal vragen beantwoord die door uw raad toen zijn gesteld.

Beoogd resultaat

De proef heeft tot doel om ervaring op te doen met de inname van een aantal materiaalstromen (hoeveelheden, kwaliteit, kosten, bezoekersaantallen) op de werf en inzicht te krijgen in hoeverre deze nieuwe mogelijkheid in de behoefte van de Waalrese inwoners voorziet.

Met openstelling van de voormalige gemeentewerf als proef voor de inname van 'puin en tuin' (van gemiddeld 12 km naar gemiddeld 2 km) wordt invulling gegeven aan afspraken uit het Coalitieakkoord en de aangenomen raadsmotie. Met openstelling van de werf hebben de inwoners een extra mogelijkheid om een aantal materiaalstromen op een kortere afstand in te leveren (bovenop de bestaande milieustraat Habraken en huidige inzamelstructuur in de gemeente).

Argumenten

1.1 Door te kiezen voor een pilot kan de voorgestelde opzet 'puin en tuin' in de praktijk eerst worden beproefd, alvorens er definitieve keuzes worden gemaakt.

Aan de hand van de proef wordt ervaring opgedaan met de inname van een aantal materiaalstromen (hoeveelheden, kwaliteit, kosten, bezoekersaantallen) op de werf en inzicht verkregen in hoeverre deze nieuwe mogelijkheid in de behoefte van de Waalrese inwoners voorziet. Het voorstel is om de proef minstens tot medio 2018 te laten lopen. Deze tijd is minimaal nodig om voldoende inzicht te krijgen in bezoeken, behoeftes, kosten e.d..

Gedurende de proef worden tonnages, bezoekersaantallen, kosten e.d. bijgehouden. Bezoekersaantallen, tonnages en kwaliteit van de aangeboden materialen geven een indicatie in hoeverre de gekozen opzet in de behoeftes van inwoners voorziet. Na 1 jaar

zal een evaluatie worden uitgevoerd wat als input voor het vervolg dient (zie volgende paragraaf).

Na de proef(periode) zijn drie scenario's denkbaar:

- Inname van materiaalstromen op de werf wordt nagenoeg ongewijzigd en structureel voortgezet.
- Inname op de werf wordt voortgezet met wijzigingen/aanpassingen qua innamebeleid. Afhankelijk van de aard van de aanpassingen wordt de proefperiode verlengd c.q. openstelling van de werf structureel voortgezet.
- Inname volgens de gekozen opzet blijkt in de praktijk niet haalbaar en/of in de behoefte te voorzien. Inname op de werf wordt gesloten.

1.2 Met openstelling van de voormalige gemeentewerf voor de inname van 'puin en tuin' wordt de afstand voor de inwoners voor deze materiaalstromen substantieel kleiner (gemiddeld circa 10 km korter ten opzichte van de milieustraat in Veldhoven).

Een kortere afstand van gemiddeld 10 kilometer (van gemiddeld 12 km naar 2 km) ten opzichte van de huidige milieustraat is prettig voor de Waalrese inwoner. Ze hoeven minder ver te rijden en zijn minder tijd kwijt. Openstelling van de werf voor inname van 'Puin en tuin' is daarmee service verhogend voor de burger.

1.3 Met openstelling van de voormalige gemeentewerf voor de inname van 'puin en tuin' wordt een positieve bijdrage geleverd aan duurzaamheid.

Als gevolg van een kortere afstand zal het aantal vervoerskilometers per bezoek gemiddeld 20 kilometer minder bedragen ten opzichte van naar Veldhoven rijden (minder luchtvervuilende uitlaatgassen en besparing energie/brandstof). Een mogelijk bijkomend effect is dat de hoeveelheden gescheiden materiaalstromen zullen toenemen, waardoor er meer gescheiden ingezameld wordt.

1.4 Met de inname van 'puin en tuin' kan een groot effect worden gerealiseerd tegen relatief geringe meerkosten.

De meest voorkomende milieustraatstromen zijn grond, tuin- en snoeiafval (groenafval), puin en hout (renovatie, aanbouw e.d. van woningen en aanpassing van tuinen). Tezamen vormt dit meer dan 50% van het totale aanbod van een volledige milieustraat. Deze materiaalstromen kunnen vrij eenvoudig worden verwerkt zonder dat dure vloeistofdichte vloeren en dergelijke nodig zijn. Ook de verwerkingskosten zijn relatief laag.

Een aantal minder vaak voorkomende materiaalstromen zijn duur om in te nemen. Zo zijn gasflessen, asbesthoudend of -gelijkend en EPS (piepschuim) dure stromen als gevolg van investeringen in voorzieningen (zoals vloeistofdichte vloeren) en verwerkingskosten. Tegelijkertijd komen deze afvalstromen relatief weinig voor.

Voor de inwoners moet het duidelijk zijn wat geaccepteerd wordt en wat niet. Discussies aan de poort en doorsturen naar Veldhoven moet voorkomen worden. Daarom is gekozen voor 'puin en tuin' als duidelijke drager van de boodschap wat aangeleverd mag worden. In principe wordt grof afval dat vrijkomt bij sloopwerkzaamheden en werkzaamheden in de tuin geaccepteerd op de werf. Afval dat vrijkomt bij bijvoorbeeld het opruimen van de garage niet. Inwoners kunnen nu al hun oud papier, plastics, metalen en drankenkartons (pmd), textiel, luiers, glas e.d. kwijt. Voorwerpen en spullen kunnen opgehaald worden door Kringloop de Kempen.

Het voorstel aan uw raad is om alleen 'puin en tuin' bulkstromen 'in te nemen' op de voormalige gemeentewerf. Door inname van deze materiaalstromen wordt dus al een behoorlijk deel voor de inwoners gefaciliteerd tegen relatief lage meerkosten.

1.5 Een volledige milieustraat is financieel niet haalbaar.

De huidige milieustraat Habraken kost de gemeente Waalre jaarlijks circa € 60.000,-. Per aansluiting is dit ca. € 9. Dit is een zeer laag bedrag in vergelijking met gangbare hogere kosten voor vergelijkbare milieustraten in de regio (in orde grootte van € 35 – € 50 per aansluiting per jaar). De lage kosten zijn voor het college in 2009 de voornaamste overweging geweest om met de gemeente Veldhoven mee te verhuizen (van Dikker) naar de nieuwe milieustraat Habraken.

Een volledige milieustraat exploiteren zal naar verhouding duur zijn. Uitgaande van de genoemde kengetallen in de regio zullen de jaarlijkse kosten tussen € 250.000 en € 350.000 bedragen. Dit kan alleen worden gedekt door een substantiële stijging van de afvalstoffenheffing (circa € 35 tot € 50 per huishouden).

Gelet op de benodigde investeringen en jaarlijkse exploitatiekosten van een volledige milieustraat wordt deze optie voor de gemeentewerf vanuit financieel oogpunt niet haalbaar geacht (fors hogere afvalstoffenheffing, huidige financiële situatie van de gemeente).

1.6 Voor de 'puin en tuin' stromen zijn geen bijzondere voorzieningen nodig vanuit het Activiteitenbesluit.

Voor de overslag van de 'puin en tuin' bulkstromen behoeven geen dure voorzieningen getroffen te worden. Vanuit de activiteitenregeling wordt puin, schone grond, A/B-hout en snoeihout gezien als inerte goederen (art. 3.19). Alleen voor C-hout (o.a. geïmpregneerde tuinschuttingen) is een bodem beschermende voorziening nodig in verband met uitloging naar de bodem.

Indien ook afvalstoffen zoals, gasflessen, asbest, klein chemisch afval, autobanden e.d. ingenomen zouden worden, dienen extra voorzieningen te worden getroffen. Voor o.a. asbest is aanvullend een zogenaamde Omgevingsvergunning Beperkte Milieutoets (OBM) nodig.

1.7 Veldhoven heeft plannen om de bulkstromen (puin, tuinafval en grond) niet meer te accepteren op de huidige milieustraat Habraken.

De gemeente Veldhoven is bezig om meer scheiding voor elkaar te krijgen op de milieustraat te Habraken. De voorgestelde maatregelen hebben echter een groot ruimtebeslag. De oplossing die in Veldhoven wordt voorgesteld is om de bulkstromen (puin, tuinafval, grond) niet meer te accepteren bij de milieustraat te Veldhoven. Plan is om dit te laten innemen bij Baetsen in Veldhoven.

2.1 De jaarlijkse kosten voor de inname van 'puin en tuin' worden geschat op €42.000 per jaar.

In bijlage 2 is de begroting 'Puin en tuin' gemeentewerf beschreven. Op hoofdlijnen zijn de kosten tweeledig: initiële investeringen (afrastering/hekken, belijning, kassa e.d.) en jaarlijkse uitvoeringskosten (personeel, afvoer en verwerking materiaalstromen, elektra, schoonmaak e.d.).

Net als de milieustraat op Habraken is het voorstel om inwoners per bezoek €5,- per keer (autotarief categorie 2) te laten betalen. Hiervan uitgezonderd is het groenafval wat gratis ingenomen wordt. Het is aan inwoners niet uit te leggen dat ze voor de tuinkorven in de wijk niet hoeven te betalen en op de werf wel. Het moet dan wel gaan om aanhangers met alleen groenafval. De gecombineerde vrachten zullen wel tegen betaling ingenomen worden.

Een gedeelte van de (uitvoerings)kosten wordt derhalve gedekt door betaalde bezoeken en een ander deel van de dekking wordt gevonden door vermeden kosten van de milieustraat Habraken. Het resterende deel van de jaarlijks ingeschatte kosten van circa € 42.000, - kunnen begroot worden op post 672110, huisvuilinzameling.

Kanttekeningen

1.1 Het risico bestaat dat inwoners andere afvalstromen gaan aanbieden dan de 'puin en tuin' bulkstromen.

Een uitdaging van het aanbieden van een gedeeltelijke milieustraat is het duidelijk communiceren van wat aangeboden mag worden en wat niet. Voorkomen moet worden dat mensen met hun aanhangwagen komen en vervolgens doorverwezen worden naar Habraken. Bij het vullen van de aanhangwagen bij de inwoners thuis moet helder zijn met welke afvalstoffen men bij de voormalige gemeentewerf terecht kan. Bij weigering van 'overige afval', kunnen (onaangename) discussies ontstaan tussen medewerker-inwoner en kan de situatie ontstaan dat mensen het afval bijvoorbeeld gaan dumpen in de openbare ruimte.

Voorgenoemde kan zoveel mogelijk beperkt worden door zorgvuldige communicatie richting inwoners 'aan de voorkant' (wat mag wel gebracht worden en welke alternatieven zijn er) en bekwame/vaardige medewerkers aan de poort. In ieder geval moet het woord 'milieustraat' voorkomen worden, omdat hiermee meer gesuggereerd wordt dan daadwerkelijk mogelijk is. Voorgesteld wordt om de term 'puin en tuin' te gebruiken. De bulkstromen komen ineens vrij bij sloopwerkzaamheden en bij tuinwerkzaamheden. Dit is goed te communiceren en is ook voor de burger goed te begrijpen.

Door extra inzet, oplettendheid, controles en eventuele handhaving (vooral in de beginperiode) kunnen risico's van afvaldumping tot een minimum worden beperkt.

1.2 Mogelijk willen bedrijven en inwoners die niet in Waalre wonen van de werf gebruik maken.

Door middel van een legitimatieplicht aan de poort zal oneigenlijk gebruik door bedrijven enerzijds en inwoners die niet in Waalre wonen anderzijds, zo veel als mogelijk voorkomen worden.

1.3 De mate van gebruik van en tevredenheid over de extra mogelijkheid van de inname van 'puin en tuin' op de werf is lastig in te schatten.

Het is lastig om op voorhand te voorspellen in hoeverre openstelling van de voormalige gemeentewerf voor 'puin en tuin' succesvol is. Het aantal bezoekers en de gebrachte hoeveelheden laten zich moeilijk inschatten. Meer bezoekers dan geprognosticeerd betekent ook meer afval, dus ook meer uitgaven. Op basis van het huidige gebruik van

de milieustraat in Veldhoven kan worden afgeleid dat het gebruik vanuit alleen Waalre beperkt is. Doordat de werf veel dichterbij is kan het gebruik echter veel hoger worden. Daarom wordt voorgesteld om te starten met openstelling op zaterdagen. Zo nodig kan de openstelling aangepast worden naar bijvoorbeeld woensdag of zelfs een avondopenstelling.

1.4 Mogelijk ontstaan er filevorming en wachtrijen als gevolg van drukte.

Mogelijk dat er tijdens piekmomenten wachtrijen ontstaan buiten de poort. Omdat de werf alleen op zaterdag geopend is voor het publiek is de verwachting dat dit niet tot grote conflicten zal leiden met de reguliere gebruikers van het bedrijvenpark. Een verruiming van de openingstijden zou mogelijk ook tot minder wachttijd kunnen leiden wat prettiger is voor de mensen die staan te wachten. In hoeverre filevorming een probleem is en verruiming van de openingstijden een oplossing biedt, zal de praktijk moeten uitwijzen.

1.5 Het gebruik van de werf als op- en overslagpunt voor 'puin en tuin' betekent dat de werf op korte termijn niet meer verkocht kan worden.

Het openen van de werf voor publiek zal in principe voor een langere tijd zijn. Voor het inrichten van de werf als brengpunt moeten investeringen worden gedaan, die over een lange(re) periode worden afgeschreven. Ook worden verwachtingen bij de inwoners gewekt dat het om een structurele dienstverlening zal gaan. Het op korte termijn stoppen van de activiteiten op de werf ligt niet voor de hand.

1.6 De plannen in Veldhoven kunnen een alternatief zijn voor de inname van 'puin en tuin' op de werf.

De gemeente Veldhoven is in een verkennende fase met betrekking tot het verplaatsen van de bulkstromen groen, grond en puin van het huidige Habraken naar Baetsen te Veldhoven. In het geval dit plan doorgaat, zou dit een alternatief kunnen zijn voor de gemeentewerf. Het is op dit moment nog niet duidelijk in hoeverre en wanneer dit plan concreet wordt. Dit geldt ook voor de voorwaarden voor onze inwoners om van deze locatie gebruik te kunnen maken.

Mogelijk aanhaken van onze gemeente bij de plannen van/in Veldhoven zal –bij sluiting van de werf- leiden tot desinvesteringen in de werf. Ook zullen onze inwoners niet blij zijn dat ze weer verder weg moeten rijden voor de 'puin en tuin' stromen (Baetsen ligt verder weg).

2.1 De kosten zijn sterk afhankelijk van het gebruik.

De kosten in bijlage 2 zijn begroot op basis van verschillende uitgangspunten. Onbekend is hoeveel gebruik wordt gemaakt van de voormalige gemeentewerf. Meer bezoekers betekent meer afval, dus ook meer uitgaven. Daarnaast kan het noodzakelijk zijn om de opening uit te breiden, waardoor de personeelskosten zullen toenemen. Daartegenover staat dat meer gebruik ook meer inkomsten zullen inhouden.

Kosten en dekking

De jaarlijkse netto kosten bedragen € 48.200. Met dit bedrag worden de lasten in begrotingspost 672110 opgehoogd. Met de meeropbrengsten afvalstoffenheffing (€ 42.000) en de inkomsten van het poorttarief (€ 6.200) worden de baten in begrotingspost 672500 met € 48.200 opgehoogd.

De tarieven voor de afvalstoffenheffing voor 2017 zijn vastgesteld in de raadsvergadering van 20 december 2016. De extra kosten voor "Puin en tuin" (vanaf 2^e kwartaal 2017) worden meegenomen voor de berekening van de tarieven afvalstoffenheffing voor 2018. Op basis van de huidige inzichten zullen de tarieven voor 2018 naast de jaarlijkse indexering van 1,5% stijgen met €5,- voor eenpersoonshuishoudens (ephh) en €8,- voor meerpersoonshuishoudens (mphh).

Vervolprocedure en planning

Na besluit zijn enkele maanden nodig om de nodige aanpassingen door te voeren, contracten te sluiten en personeel in te regelen. De proef zal vervolgens tot minstens medio 2018 lopen. Een evaluatie van de proef wordt tot slot uitgevoerd ten behoeve van het vervolgtraject.

Communicatie

Inwoners worden via de gebruikelijke communicatiekanalen geïnformeerd, zoals de website van de gemeente, De Schakel en de Afvalkalender.

Kernboodschap

Op verzoek van de gemeenteraad heeft het college de haalbaarheid van een milieustraat op de gemeentewerf onderzocht. Een volledige milieustraat is duur en kost jaarlijks tussen € 250.000 en € 350.000 (circa €35 tot €50 per huishouden) met een sterke stijging van de afvalstoffenheffing tot gevolg. De raad heeft daarom besloten om op de werf een proef te starten voor de inname van 'puin en tuin' (grond, tuinafval, hout en puin) op zaterdagen. De netto kosten zijn beperkter (€ 42.000,- per jaar) en er hoeven geen bijzondere voorzieningen getroffen te worden. De 'puin en tuin' materiaalstromen zijn de meest voorkomende milieustraatstromen en vormen tezamen meer dan 50% van het totale aanbod van een volledige milieustraat. Voor inwoners van Waalre betekent dit dat zij voor deze milieustraatstromen veel dichterbij een oplossing hebben. Ze hoeven minder ver te rijden en zijn dus ook minder tijd kwijt.

Bijlagen onderdeel van het voorstel

Bijlage 1: Plan pilot gemeentewerf 'puin en tuin'

Bijlage 2: Begroting

Bijlagen ter informatie

Bijlage 3: Q en A

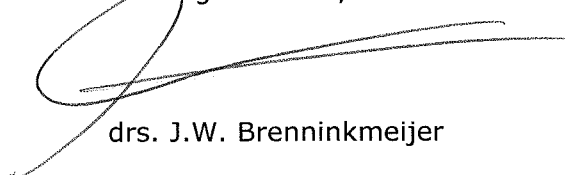
BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WAALRE,

de secretaris,

19.

drs. J.W.F. Compagne
lc. *clausje Heesters*

de burgemeester,

drs. J.W. Brenninkmeijer